

Oxf. H. 294, b, 25. °निर्वृति c. v. a. nach *Herzenswunsch* Mīlatim. 125, t. श्र० n. (!) R. Gorr. 4, 67, 15. असंकल्पाङ्गपेत्काम् Bhāg. P. 7, 13, 22. पथासंकल्पम् MBh. 1, 3864. so v. a. मनस् *Herz* in क्षेष्ट्र० adj. 3, 3305. Bisweilen wird das Wort ungenau durch richtige Unterscheidung erklärt, z. B. NILAK. 46 und ČĀK. zu Brh. ĀR. UP. S. 286. zu KĀND. UP. S. 484. in der Definition संकल्पः समीचीनवेन भावनम् NILAK. 18 bedeutet das Wort *Voraussetzung*. सर्व० R. 5, 81, 16 bedeutet wohl *Jedermann's Ueberzeugung*. — b) der Wille u. s. w. personifiziert HARIV. 12476. 14074. VP. 49, N. 2. PRAB. 89, 12. als Sohn der Samkalpa HARIV. 149. 12841. Brahman's MĀRK. P. 50, 7. — 2) f. श्रा N. pr. einer Tochter Dakshas, Gattin Dharmas und Mutter des Samkalpa, HARIV. 146. 149. 12841. VP. 119. Bhāg. P. 6, 6, 4. Gattin Manu's HARIV. 12430. — Vgl. पाय० (auch R. Gorr. 2, 9, 3, 68, 21. Spr. (II) 751), मनः० (*Entscheidung* —, *Wunsch des Herzens* auch R. 4, 44, 98. 5, 53, 20. 69, 17. 6, 86, t. Suçr. 1, 312, 17), शिव०.

संकल्पक (vom caus. von कल्प mit सम्) adj. entscheidend, wollend: मनस् AMRTAN. UP. in Ind. St. 9, 29. SĀMKHAJAK. 27. richtig unterscheidend NILAK. 46.

संकल्पचन्द्रिका f. Titel einer Schrift Notices of Skt MSS. 166.

संकल्पद 1) adj. aus dem Willen hervorgegangen: सम्पर्कसंकल्पः कामः JĀG. 1, 7. aus einer best. Absicht hervorgegangen M. 2, 3. durch den blossen Willen entstanden MALLIN. zu KUMĀRAS. 1, 18. — 2) m. a) Wunsch, Verlangen Bhāg. P. 4, 9, 27. — b) Geschlechtsliebe, der Liebesgott MBH. 1, 7007.

संकल्पदन्तम् adj. aus dem Verlangen hervorgegangen: काम KATHĀS. 19, 240. m. Geschlechtsliebe, der Liebesgott HALĀJ. 1, 32.

संकल्पदुर्गभज्ञन n. Titel einer Schrift Notices of Skt MSS. 192.

संकल्पन (von कल्प mit सम्) n. das Wünschen, Verlangen; Wunsch ĀVATĀC. UP. 5, 11. संकल्पन (°नों BURNOUR) विश्वस्त्रो पिपीष्यति Bhāg. P. 4, 19, 38.

संकल्पनामय (von संकल्पना) adj. (f. ई) im Willen bestehend, darauf heruhend: सिद्धि Bhāg. P. 4, 18, 19.

संकल्पनीय (von कल्प mit सम्) adj. was man wollen darf KĀND. UP. 1, 2, 6. श्र० ebend.

संकल्पभव adj. aus dem Verlangen hervorgegangen: अनङ्गेन वत्संकल्पवेन MBH. 13, 2314. m. Geschlechtsliebe, der Liebesgott TRIK. 4, 1, 38.

संकल्पयोनि 1) adj. dem blossen Willen seinen Ursprung verdankend: देवता: PRAB. 118, 9. — 2) m. Geschlechtsliebe, der Liebesgott (aus dem Verlangen hervorgegangen) H. 229, Schol. GĀTĀDB. in Verz. d. Oxf. H. 109, b, 32. KUMĀRAS. 3, 24. MĀLAV. 28, 7.

संकल्पराम m. N. pr. eines Lehrers HALL 129.

संकल्पवत् (von संकल्प) adj. einen Willen habend, das Subject des Wollens sciend VEDĀNTAS. (Allah.) No. 85.

संकल्पसूर्योदय m. der Sonnenaufgang des Willens, Titel eines philosophischen Dramas MACK. CoH. 1, 110.

संकल्पतत्त्व (von कल्प mit सम्) adj. was gewollt wird, wozu man sich entscheidet TATTVAS. 27. fg.

संकष्टकृत्रत्र n. Bez. einer best. Begehung Verz. d. Oxf. H. 284, b, N. 1.

संकुमुक (von 1. कम् mit सम्) 1) adj. UNĀDIS. 2, 29. v. l. im gana भोमादि zu P. 3, 4, 74 (vgl. UGGĀVAL. zu UNĀDIS. 2, 29). a) zerspaltend, zerbröckelnd, Bein. des den Leichnam zerstörenden Agni AV. 5, 31, 9, 8, 1, 12. 12, 2, 14. 14. 19, 40. KAU. 86. — b) (proparox.) abbröckelnd ČAT. BA. 11, 4, 4, 8, 11. — c) = अस्थिर AK. 3, 1, 43. H. 473. = संशयमापनः und दुर्ब्रह्म UGGĀVAL. = दुर्ब्रह्म, मन्द, संकीर्ण und अपवादशील ĀKDR. nach dem UNĀDIK. u. s. w. = संश्लेषक NILAK. etwa unschlüssig MBH. 12, 7044. 13, 4968. बुद्धि० 12, 3882. श्र० M. 6, 43. wird häufig संकुमुक (auf कुम् von NILAK. zurückgeführt) und शंकुमुक geschrieben. — 2) m. angeblich N. pr. des Verfassers vom Leichenliede RV. 10, 18 mit dem patron. JAMĀJANA RV. ANUKR.

संक्षिफ्त f. Treffen NAIGH. 2, 17. NIR. 9, 14. RV. 6, 75, 5. स नुः संक्षिफ्त पाठ्य TBA. 2, 4, 7, 5.

संकार (von 3. कर् mit सम्) 1) m. a) Kehricht H. an. 3, 617. MBD. r. 233. °धान SADDU. P. 4, 18, b. 19, a. — b) Geknister des Feuers H. an. MED. — 2) f. ई ein vor Kurzem entjungfertes Weib H. an. MED. — Vgl. संकर.

संकालन (von 3. कल् mit सम्) n. 1) das Zusammentreiben oder Hin-austreiben (des Viehes): धेन्वादि० Verz. d. Oxf. H. 283, a, 7 (संकालन gedr.). — 2) das Hinaustragen eines Leichnams auf die Leichenstätte und das Verbrennen desselben R. 2, 66, 15 (संकालन SCHL. संकालन ed. Bomb.). 77 (84 Gorr.) in der Unterschr. R. Gorr. 2, 85, 1.

संकाश (von काश० mit सम्) m. 1) Schein: मुखस्य AV. 7, 114. 1. नक्त्राणां मा संकाशः प्रतीकाशश्चावताम् KAU. 82. das Erscheinen: जूः० 24. 77. Am Ende eines adj. comp: (f. श्रा) — erscheinend, — aussehend, erscheinend wie —, — gleichend AK. 2, 10, 88. H. 1462. an. 3, 727. पाण्डुः० bleich aussehend MBH. 1, 4289. दिव्य० R. 1, 48, 14 (आश्रम). 7, 57, 1 (कथा). अकृत० MBH. 1, 6930. भीम० 4, 1112. R. 1, 28, 27. 32, 13. 74, 16. पुण्य० 70, 3. घोर० 26, 12. 42, 25 (वाक्य). 7, 105, 8 (वाक्य). प्रधास्त० (भूमि) MBH. 5, 338. पवृत्त० Spr. (II) 7108. कार्य० R. 2, 109, 2 (118, 2 Gorr.). häufiger in comp. mit einem subst.: अग्निं ČAT. BR. 2, 2, 4, 15. द्विराय० 6, 1, 2, 5. MBH. 1, 2917. 5970. 3, 2699. 11920. 12224. 4, 346. 5, 5959. 7274. HARIV. 12843. R. 1, 12, 24. 16, 19. 28, 25. 45, 42. 48, 11. 2, 30, 24. 39, 6. 40, 13. 56, 24. 61, 7. 72, 23. 94, 2. 5. R. Gorr. 2, 87, 8. 3, 18, 1. 35, 87. 89. 4, 9, 32. 40, 40. 50, 15. 5, 6, 2. Suçr. 1, 280, 2. 303, 6. Spr. (II) 489. अनयो नयसंकाशः 4477. VARĀH. Brh. S. 43, 45. 47. 78, 19. 80, 7. 81, 7. MĀRK. P. 59, 6. 60, 4. Verz. d. Oxf. H. 32, a, 23. PRAB. 86, 4. अनर्थर्थसंकाशः: BHĀG. P. 7, 1, 45. PĀNĀKAR. 1, 4, 54. 7, 39. VET. in LA. (III) 4, 12. HALĀJ. 4, 53. — 2) = अन्तिक H. an. und Viçva im ĀKDR. fehlerhaft für संकाश. — Vgl. अग्निं, मधु०, संकाश.

संकाश्य fehlerhaft für संकाश्य.

संकिळ m. Feuerbrand TAII. 1, 1, 70.

संकीर्ण partic. s. u. 3. कर् mit सम्. Nachzutragen wäre: 1) adj. gemischt, nicht von einerlei Art BHĀG. NĀTĀC. 18, 35. 93. DAÇĀR. 3, 38. fg. 50. Verz. d. Oxf. H. 123, a, 38. 181, a, 5 v. u. b, 4 v. u. 183, a, 21. 192, a, 37. b, No. 437. 193, a, 29. PRATĀPAR. 22, b, 6. °नाज् ein Elephant mit bestimmten und zwar gemischten Eigenschaften VARĀH. Brh. S. 67, 3. fgg. °पुङ्क् ein Kampf, bei dem verschiedene Waffen in Anwendung kommen,